

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 440/2022-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Hudákom, Štúrova 20, Košice, proti postupu Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 235/2014 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 235/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým by mu priznal finančné zadostučinenie v sume 8 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v napadnutom konaní v procesnom postavení žalovaného v 1. rade. Konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti evidovanej na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území obce [REDAKOVANÉ] začalo žalobou podanou na okresnom súde 30. júna 2011 a bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 18 C 150/2011. Uznesením okresného súdu z 31. januára 2014 bol spor v časti týkajúcej sa sťažovateľa vylúčený na samostatné konanie. Vo veci rozhodol okresný súd rozsudkom z 19. februára 2019, ktorým žalobu žalobcov zamietol a sťažovateľovi (aj žalovaným v 2. až vo 4. rade) priznal nárok na náhradu trov konania. Proti rozsudku okresného súdu podali žalobcovia odvolanie, ku ktorému sa sťažovateľ písomne

vyjadril. Odvolanie a súdny spis boli v marci 2022 predložené Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), kde je vec vedená pod sp. zn. 3 Co 45/2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje tým, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom a porušeniu jeho označených práv. V období od podania žaloby do vylúčenia veci na samostatné konanie nevykonal okresný súd žiadne procesné úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu. Po vylúčení veci začal okresný súd „*meritórne pojednávať až v mesiaci máj 2017, pričom vykonal viacero meritórnych pojednávanií*“ (celkovo 7, pozn.). Samotná dĺžka konania pred okresným súdom bez právoplatného rozhodnutia vo veci svedčí o neefektívnom postupe okresného súdu, v rámci ktorého je možné osobitne v období od začatia konania do roku 2017 identifikovať dlhodobé obdobia absolútnej nečinnosti (bližšie nekonkretizované, pozn.). V zmysle kritérií vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru je takúto dĺžku konania aj bez skúmania jednotlivých období nečinnosti okresného súdu možné označiť za zjavne neprimeranú.

4. Sťažovateľ si je vedomý, že v čase podania ústavnej sťažnosti sa vec už nenachádza na okresnom súde. Napriek tejto skutočnosti sa rozhodol domáhať ochrany svojich označených práv po tom, ako zistil, že vec bola krajskému súdu predložená na rozhodnutie o odvolaní až v marci 2022, teda viac ako 3 roky po vyhlásení rozsudku okresného súdu. Keďže okresný súd bol od roku 2017 vo veci aktívny až do vynesenia rozsudku, „*nečítal potrebu atakovať ho*“ ústavnou sťažnosťou napriek už v tom čase zjavne neprimeranej dobe. S prihliadnutím na ustálenú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) by podľa sťažovateľa samotná skutočnosť, že vo veci už nekoná okresný súd, nemala byť prekážkou pre možnosť prijatia tejto ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a na jej meritórne rozhodnutie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa považoval ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet a rozsah konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len

o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom (napr. II. ÚS 660/2016, I. ÚS 217/2020).

7. Z petitu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „len“ konaním okresného súdu v napadnutom konaní, čím (jednoznačne) vymedzil aj predmet konania pred ústavným súdom.

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95). Pri výklade tohto základného práva si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru EŠLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (napr. I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020). Európsky súd pre ľudské práva v zásade posudzuje celkovú dĺžku konania na viacerých stupňoch súdov, ale aby to v uvedenom kontexte mohol posúdiť aj ústavný súd, musia byť samotnou ústavnou sťažnosťou napadnuté všetky súdy, ktoré v namietanom konaní participovali. V posudzovanej veci sťažovateľ napadol iba postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 235/2014, ústavný súd preto mohol potenciálne porušenie jeho označených práv posudzovať iba vo vzťahu k tomuto súdu a napadnutému konaniu.

9. Ochrana základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a právu na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany k porušeniu označených práv označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (IV. ÚS 632/2018, II. ÚS 176/2019). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. III. ÚS 462/2017, IV. ÚS 149/2018, II. ÚS 464/2018, I. ÚS 265/2022). Okrem toho jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Tento právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou EŠLP (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 62 a 63; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

10. S poukazom na už uvedené ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Zo samotnej argumentácie sťažovateľa v ústavnej sťažnosti je zřejmé, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom z 19. februára 2019. Po podaní odvolania predložil okresný súd

8. marca 2022 spis krajskému súdu. V čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (1. augusta 2022) bolo teda napadnuté konanie na okresnom súde už skončené. V tomto prípade sa sťažovateľ až *ex post* domáha konštatovania porušenia práva na prerokovanie veci bez prietáhov, pretože v zásade už v čase podania ústavnej sťažnosti nešlo v jeho prípade o aktuálny a trvajúci zásah do jeho práv.

11. Keďže sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu v čase, keď sa vec už nachádzala na inom súde, v dôsledku čoho už k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru jeho postupom nemohlo dochádzať (obdobne III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 291/2020), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu